

DECIZIE

26 aprilie 2017

mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii Supreme de Justiţie

în componenţă:

Preşedintele şedinţei
Judecători

Ala Cobăneanu
Ion Druţă, Iuliana Oprea

judecând recursul declarat de Babin Nina, reprezentată de avocatul Lazovscaia Tatiana, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea pe Acţiuni „Termoelectrica” împotriva lui Babin Nina, Babin Oleg şi Babin Maria, intervenient accesoriu Asociaţia Proprietarilor de Locuinţe Private 54/385 privind încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curţii de Apel Chişinău din 28 februarie 2017, prin care a fost respinsă cererea de repunere în termen şi restituită cererea de apel ca fiind înaintată în afara termenului de declarare a apelului,

c o n s t a t ă:

La 20 iunie 2016, SA „Termoelectrica” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Babin Nina, Babin Oleg şi Babin Maria, intervenient accesoriu APLP 54/385 privind încasarea datoriei.

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chişinău din 10 octombrie 2016, cererea de chemare în judecată a fost admisă.

Invocând ilegalitatea hotărârii Judecătoriei Ciocana, mun. Chişinău din 10 octombrie 2016, Babin Nina, reprezentată de avocatul Lazovscaia Tatiana, la 20 februarie 2017 a depus apel nemotivat iar la 28 februarie 2017 a prezentat apelul motivat prin care a solicitat repunerea în termen de declararea a apelului, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanţe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată depusă de SA „Termoelectrica” să fie respinsă ca neîntemeiată.

A concretizat avocatul Lazovscaia Tatiana că, Babin Nina nu a fost citată la examinarea cauzei în instanţa de fond, la materialele cauzei (f.d. 42) este anexată citaţia doar cu o singură semnătură, fără a fi posibil de a identifica cui anume îi aparţine.

A mai indicat că, şedinţa de judecată din 12 iulie 2016 s-a amânat, iar instanţa de fond a dispus citarea pârâţilor Babin Nina, Babin Oleg, Babin Maria prin aviz telegrafic, însă potrivit procesului - verbal din 10 octombrie 2016, telegrama

respectivă nu a ajuns la destinatar prin urmare consideră că pârâții nu au fost legal citați pentru examinarea cauzei în fond.

Totodată, a menționat și faptului că, potrivit materialelor cauzei dispozitivul hotărârii Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 10 octombrie 2016 a fost expediat cu aviz recomandat, însă confirmarea recepționării de către apelantă nu este.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2017 s-a respins ca nefondată cererea înaintată de Babin Nina, reprezentată de avocatul Lazovscaia Tatiana privind repunerea în termen a cererii de apel. S-a restituit apelul cu toate documentele anexate, ca fiind declarat în afara termenului de declarare a apelului.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a indicat prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, menționând că apelantul fără motive întemeiate, a declarat apel cu depășirea termenului legal de 30 de zile, iar careva temeiuri legale de repunere în termen a apelului nu au fost constatate, cele invocate fiind neîntemeiate.

Considerând ilegală încheierea instanței de apel, la 13 martie 2017 Babin Nina, reprezentată de avocatul Lazovscaia Tatiana a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2017 ca fiind ilegală.

În motivarea cererii de recurs recurenta a reiterat argumentele expuse și în cererea de repunere în termen a apelului, totodată invocând faptul că, instanța de apel contrar prevederilor legale nu s-a expus asupra argumentelor recurenților/pârâților privind încălcarea procedurii de citare în instanța de fond, invocând că acest aspect ține de fondul apelului. Or, în speța dată, omiterea termenului de declarare a apelului este indisolubil legată de procedura de citare a părților în instanța de fond, care la rândul său determină repunerea părților în termen.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră recursul neîntemeiat și pasibil de a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să-l respingă și să mențină încheierea.

Încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor cauzei – motiv pentru care de către Colegiu este considerată legală și întemeiată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului, pornind de la următoarele.

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Pornind de la prevederile normei de drept menționate, Colegiul conchide că, instanța de apel corect a restituit cererea de apel depusă de Babin Nina, reprezentată de avocatul Lazovscaia Tatiana, or, aceasta nu a depus cererea de apel în termenul legal de atac, iar motivele de repunere în termen sunt neîntemeiate deși, precum a fost stabilit, apelanta a cunoscut cu certitudine despre hotărârea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) și (3) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Potrivit art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Analizând circumstanțele speței prin prisma normelor de drept evocate, Colegiul conchide că recurenta nu a demonstrat prin înscrisuri probatoare imposibilitatea depunerii cererii de apel în termen.

Or, invocarea de către recurentă a faptului că, nu a cunoscut despre existența litigiului, precum și despre examinarea acestuia de către instanța de fond, deoarece nu a fost respectată procedura citării participanților la proces, Colegiul o apreciază critic.

În acest sens, Colegiul reține că instanța de apel corect a reținut că potrivit materialelor cauzei și procesului-verbal al ședinței de judecată, prima instanță a pronunțat hotărârea la 10 octombrie 2016, în lipsa Ninei Babin, Oleg Babin și Mariei Babin, acestea fiind citați prin citație cu aviz despre data, locul și timpul examinării cauzei, fapt confirmat prin aviz (f.d.42).

Prima instanță la 11 octombrie 2016 a expediat în adresa pârâților Nina Babin, Oleg Babin și Maria Babin copia dispozitivului hotărârii, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f.d.49), iar la data de 16 octombrie 2016 ultimii l-au recepționat, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 52).

Astfel, Colegiul constată cu certitudine faptul că, recurenta Nina Babin cunoștea despre existența hotărârii primei instanțe la 16 octombrie 2016, însă cererea de apel nemotivat a fost depusă tocmai la 20 februarie 2017 (f.d.76), adică în afara termenului legal.

În acest sens, Colegiul reține că instanța de apel corect a apreciat începutul curgerii termenului de atac cu apel din ziua pronunțării dispozitivului, așa cum prevede art. 362 alin. (1) CPC.

Potrivit art. 111 alin. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Reieșind din prevederile normelor menționate termenul de depunere a apelului împotriva hotărârii din 10 octombrie 2016 a expirat la 09 noiembrie 2016, însă apelul nemotivat a fost depus la 20 februarie 2017, în afara termenului legal (f.d. 76).

La caz, Colegiul reține ca fiind justă aprecierea instanței de apel care constată că apelanta nu a adus în fața instanței motive plauzibile care ar genera repunerea apelului în termen.

Or, argumentele apelantei/recurenteii că nu a cunoscut de prezentul litigiu, și despre examinarea acestuia de către instanța de fond, fără a fi citat în modul prevăzut de lege, instanța de recurs le consideră neîntemeiate, deoarece materialele pricinii denotă contrariu.

Astfel, Colegiul reiterează că apelanta/recurenta urmau să țină cont de prevederile art. 56 alin. (3) CPC și avea obligația să se folosească cu bună-credință de drepturile sale procedurale și să declare ca urmare cerere de apel în termenul stabilit de legislație, cu toate acestea cererea de apel a fost declarată abia la data de 20 februarie 2017, și fără a prezenta o dovadă întemeiată a imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege.

În această ordine de idei, Colegiul subliniază că, termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

La caz, Colegiul notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul *articolului 6* din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice. În hotărârea CEDO pronunțată în cauza *Ponomaryov vs Ucraina* (3 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrînge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea a admis că revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termen de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care

au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărîrii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, indică Curtea, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință. În toate cazurile, instanțele interne ar trebui să verifice dacă motivele de repunere în termen ar putea justifica o ingerință în principiul autorității de lucru judecat.

Reglementări similare au fost statuate de către Înalta Curte și în cauzele *Ceachir vs Moldova*, *Popov vs Moldova* și *Melnic vs Moldova*, în care s-a menționat că prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către parați a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamanților la un proces echitabil.

Astfel, argumentele invocate de Babin Nina, reprezentată de avocatul Lazovscaia Tatiana nu se încadrează în temeiurile de casare a încheierii recurate.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată netemeinicia motivelor invocate de către recurentă în cererea de recurs.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Babin Nina, reprezentată de avocatul Lazovscaia Tatiana.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2017, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” împotriva lui Babin Nina, Babin Oleg și Babin Maria, intervenient accesoriu Asociația Proprietarilor de Locuințe Private 54/385 privind încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Ala Cobăneanu

Judecători

Ion Druță

Iuliana Oprea